

آیین نامه نامگذاری شهرها، خیابانها، اماکن و مؤسسات عمومی

شماره ۳۱۰۵ د ش ۱۳۷۵/۹/۱۷

شهرهای جمهوری اسلامی ایران در ظاهر و باطن باید نمایانگر تاریخ و جغرافیای تمدن و فرهنگ اسلامی و ایرانی باشد. یکی از مصادیق مهم این امر، اسامی خیابانها، اماکن و مؤسسات عمومی در شهراست و این اسامی در حکم شناسنامه شهرها و بیانگر ارزشهای اعتقادی، تاریخی، فرهنگی و ملی جامعه است.

ماده اول - ضوابط و معیارهای نامگذاری

۱- نام شخصیت‌های مهم تاریخ صدر اسلام و انقلاب اسلامی و شهدای گرانقدر آن و حوادث مهم تاریخ مبارزات اسلامی مردم ایران در درجه اول و نام شخصیت‌های فرهنگی، ادبی، علمی، سیاسی و تاریخی ایران و اسامی راجع به اندیشه، فکر و هنر و نیز مظاهر طبیعت زیبای ایران در مرتبه بعد برگزیده شود.

۲- در نامگذاری تناسب اسم و مسمی رعایت شود.

۳- اسامی باید رسا، کوتاه، سلیس و روان باشد.

۴- از اسامی مناسبی که باعث ایجاد روحیه افتخار ملی و حماسی، و انبساط خاطر و تلطیف اخلاقی و عاطفیمردم و بیانگر غنای فرهنگ و تمدن اسلامی و ایرانی باشد استفاده شود.

۵- به منظور حفظ و تحکیم یکپارچگی سیاسی و فرهنگی کشور و حفظ هویت ملی، نام‌ها باید فقط به زبان فارسی باشند.

۶- در نقاط مختلف کشور ضمن توجه به ویژگیهای منطقه‌ای از اسامی شهرهای دیگر هم استفاده شود.

۷- به منظور ایجاد پیوندهای سیاسی و فرهنگی با کشورهای دیگر می‌توان در نامگذاری اماکن با پیشنهاد وزارت امور خارجه و تایید شورای فرهنگ عمومی کشور از نام شخصیت‌های سیاسی و مردمی خارجی یا اسامی اماکن خارجی استفاده کرد. در این زمینه اولویت با کشورهای اسلامی است.

۸- در نامگذاری علاوه بر توجه به شخصیت‌های ملی و قهرمانان، به شخصیت‌های محلی هر منطقه نیز توجه شود.

۹- از نام اشخاص خیری که تاسیسات مهم عام‌المنفعه (اعم از دینی، آموزشی، علمی، فرهنگی، هنری و تربیتی) احداث کرده‌اند می‌توان برای نامگذاری اماکن یاد شده استفاده کرد.

۱۰- فروشگاهها، شرکتهای و مراکز کار و پیشه باید از گذاشتن اسامی خارجی جدا خودداری کنند. نام‌ها باید فقط به زبان فارسی باشد. مگر در مواردی که به تشخیص شورای فرهنگ عمومی این اسامی به منظور ایجاد پیوندهای فرهنگی، علمی و سیاسی انتخاب شده باشند. شیوه نامه آن را شورای فرهنگ عمومی تهیه و ابلاغ خواهد کرد.

ماده دوم - موارد مشمول نامگذاری

۱- آئین نامه نامگذاری شامل این موارد می‌شود: شهرها، شهرکها، بندرها، رودها، جزیره‌ها، بزرگراهها، خیابانها، بازارها و کوچه‌ها، مدارس و مهد کودکها، مؤسسات تحقیقاتی و مجامع علمی و فرهنگی، تالارهای عمومی، بیمارستانها و مراکز بهداشتی و درمانی، سینماها و مراکز تفریحی و باغها و بوستانها، میدانها و پایانه‌ها، فرودگاهها و ایستگاههای راه آهن و پالایشگاهها، کارخانهها، بانکها و مراکز ورزشی و باشگاهها، فروشگاهها، شرکتهای و مراکز کار و پیشه...

۲- این آیین نامه در باره اماکن جدیدالاحداث است ولی در مورد تغییر اسامی نامناسب موجود لازم است بر طبق شیوه نامه‌ای که شورای فرهنگ عمومی بر اساس این آیین نامه تنظیم و ابلاغ می‌کند عمل شود.

ماده سوم - مرجع نظارت

۱- نظارت بر حسن اجرای ضوابط و معیارهای شورای عالی انقلاب فرهنگی در امر نامگذاری اماکن به عهده شورای فرهنگ عمومی است.

۲- این شورا همه ساله گزارش بررسی و نظارت و عملکرد خود را به شورای عالی انقلاب فرهنگی ارائه می‌دهد.

ماده چهارم- این آیین نامه رد ۴ ماده و ۱۴ بند در جلسه مورخ ۷۵.۹.۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید و آیین نامه‌های قبلی لغو می‌شود.